

M.A. (SANSKRIT) Semester - 3 (CBCS) Examination**Oct/Nov. -2019 – [NEW COURSE]****(Alankarshastra):Kavyamimasa (Adhyay - 1To3)****Kavyalankar (Parichhed - 1 To 3) (Elective-1)****Time: 2:30 Hours****Marks: 70****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-૧	નીચેનામાંથી કોઈપણ બે નું આવશ્યક વિવરણ આપી ભાષાંતર કરો.	(૧૪)
Que-1	Translate any two with necessary notes : (૧) ધર્માર્થકામમોક્ષેષુ વૈચક્ષણ્યં કલાસુ ચ। પ્રીતિં કરોતિ કીર્તિં વ સાધુકાવ્યનિબન્ધનમ્॥ (૨) ના કવિત્વમધર્માય વ્યાધયે દણ્ડનાય વા। કુકવિત્વં પુનઃ સાક્ષાન્મૃતિમાહુર્મનીષિલઃ॥ (૩) વિરુદ્ધેનોપમાનેન દેશકાલક્રિયાદિમિઃ। ઉપમેયસ્ય યત્સામ્યં ગુણલેશેન સોપમા॥ (૪) અધિકારાદપેતસ્ય વસ્તુનોડન્યસ્ય યા સ્તુતિઃ। અપ્રસ્તુતપ્રશંસેતિ સા ચૈવ કથ્યતે યથા॥	(14)
પ્રશ્ન-૨	નીચેનામાંથી કોઈપણ બે નું આવશ્યક વિવરણ આપી ભાષાંતર કરો.	(૧૪)
Que-2	Translate any two with ne necessary notes. (૧) इदं हि वाङ्मयमुच्यते शास्त्रं काव्यं च। शास्त्रपूर्वं कत्वात् काव्यानां पूर्वं शास्त्रेष्वमिनिविशेत्। न ह्यप्रवृत्तिं तत्प्रदीपास्तमसि तत्त्वार्थसार्थमध्यक्षयन्ति। तच्च द्विधा अपौसषेयं पौसषेयं व। अपौसषेयं श्रुतिः। सा च मन्त्रब्राह्मणे। विकृतक्रियातन्त्रा। मन्त्राणां स्तुतिनिन्दाव्याख्यानं विनियोगग्रन्थो ब्राह्मणम्। ऋयजुः सामवेयास्त्रयी। अथर्व तुरीयः। (२) तत्रास्ति मनोजन्मनो देवस्य क्रीडावासो विदर्भेषु वत्सगुल्मं नाम नगरम्। तत्र सारस्वतेयस्तामौमेयी गंधर्ववत्परिणिनाय। ततस्तद्वधूवरं विनिवृत्यतेषु प्रदेशेषु विहरमालं तुषारगिरिमेवाजगाम, यत्र गौरी सरस्वती च मिथः सम्बन्धिन्यौ तस्थुः। तौ व कृतवन्दनौ दंपती दत्ताशिषं प्रभाववयेन वयुषा कविमानसनिवासिनौ चक्रुः। तयोश्च तं सर्गं कविभ्यः स्वर्गलोकमकल्यतां, यत्र काव्यमयेन शरीरेण मर्त्यमधिवसन्तो दिव्येन देहेन कवय आकल्पं मोदन्ते। (३) काव्यकर्मणि कवेः समाधिः परं व्याप्रियते' इति श्यामदेवः। मनस एकाग्रता समाधिः। समाहितं चितमर्थान्यश्यति उक्तञ्च- सारस्वतं किमपि तत्सुमहारहस्यं यद्वगोचरं च विदुषां निपुणैकसेव्यम्। तत्सिद्धयेपरमयं परमोडभ्युपायो यच्चेतसो विदितवेद्यविधेः समाधिः॥ (४) पुरा पुत्रीयन्ती सरस्वती तुषारगिरौ तपस्यामास प्रीतेन मनसा तां विरिञ्चः प्रोवाचं-पुत्रं ते सृजामि'। अथैषा काव्यपुरुषं सुषुवे। सोडभ्युत्थाय सपादोपग्रहं छन्दस्वतीं वाचमुदवीवरत्- यदेतदवाडमयं विश्वमर्थमूर्त्या विवर्तते। साडस्मि काव्यपुमानम्ब पादौ वन्देय तावकौ॥	(14)
પ્રશ્ન-૩	આચાર્યભામહનાં મતાનુસાર કાવ્યનું લક્ષણ સવિસ્તર સમજાવો.	(૧૪)
Que-3	What are the characteristics of poetry according to Aacharya Bhamah.	(14)
પ્રશ્ન-૪	"રાજશેખરનું 'કાવ્યહેતુ' વિષયક દ્રષ્ટિબિંદુ અન્ય આચાર્યોથી સર્વથા ભિન્ન છે" – આ વિધાનની ચર્ચા કરો.	(૧૪)
Que-4	"Rajashekhar's view about 'Kavyahetu' is completely different from that of others" – Discuss this statement	(14)
પ્રશ્ન-૫	નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર નોંધ લખો.	(૧૪)
Que-5	Write note on any two of the following. (૧) ભામહકૃતયઃ। (૨) ભામહસ્ય કવિપ્રશસ્તિઃ। (૩) કાવ્યપાકઃ। (૪) પ્રતિમા – રાજશેખરદ્રષ્ટયા।	(14)
